

A Képzőművészeti Társulat ezidei téli kiállítása a karácsony előtti napokból átvél a jövő esztendőre s mintegy szimbolikusan példázza azt a mindjobban erősödő törekvést, hogy a mult biztos talaját egészen elhagyni nem szabad, de utat kell keresni a jövő felé. A Képzőművészeti Társulatnak — éppen a kiállítás bi-

zonyitja legidőszerűbben — nagy feladatai vannak a magyar művészeti közéletben. A társulat körében csoportosuló művészek ma már nem jelentenek egyetlen művészi irányt, a közkeletű stílusmegjelöléssel nem is lehetne jellemző képet adni az irányoknak, amelyeket követnek, hiszen a naturalizmus, mint stílus mellett, az impresszionizmus is képviselőt kapott, sőt az idej tárlaton erőteljesebben jelentkeznek azok az irányzatok is, amelyek az impresszionizmus kötetlenségét feladva, programszerűen keresik a képzőművészet új kifejezési eszközeit. Annyi bizonyos, hogy a haladó szellem, az elvi progresszió ma mindenütt kiharcolta már művészi szalonképességét, — de kétségtelen az is, hogy az újat akarás gyorsabban fogyaszta, mint teremt, alkotási lázában nehezebben választja el az értéket a salaktól és egy új ötletért néha cserbenhagyja a művészi szempontokat, amelynek, ha régiek is, mégis csak alapfeltételei annak a megkülönböztettségnek s annak a magas rangnak, amelyet a művészet, mint az emberi szellem legmagasabb rangja képvisel. Képzőművészeti Társulatunk és a benne inkarnálódó iránynak éppen az a feladata, hogy hid legyen a mult és jövő között, hogy a képzőművészet ne fulladjon bele a mult iszapjába, ne merüljön ki a szellemi kérodzés tunyaságában, de viszont ne dobja magát fentartás nélkül új és bizonytalan értékű ideológiák karjaiba, a haladásnak olyan szédült rohamába, amely tévelygő keresései közben legázolja az életrevaló értékeket is.

A művészetek helyzete ma mindenképpen nehéz. A gazdasági helyzet, a politikai kérdések eluralkodása, a technikai fejlődés tempója nem megfelelő légkör, nem jó környezet a szelid lelki örömek, a színek és vonalak játékaival való épülés számára. És minthogy a művészetnek élnie kell, ha az állam nem tud segíteni, a társadalomnak kötelessége és érdeke, hogy segítő kézzel egyengesse járhatóvá az utat, amely boldogabb időkben is rögös és nehéz volt.

BUDAPESTI MŰVÉSZETI TÁRSULAT

Budapestre vonatkozó ujságcikkkel

Osztálvozás

708

Szerző: .....

Hely: *Lückerud*

Cím: .....

Idő: *u 194? u*

Téli kiállítás

Forrás: .....

írta: Múrjás Viktor

Személy: .....

személyi kupa

Helyszám: .....

(Hely)

(Idő) *1942*

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A tárlat általános képe annyiban meglepő, hogy a szobrászok majdnem erőteljesebben vonultak fel, mint a festők.

Az I. teremben, mint rendesen, most is egy-egy remek *Karlovsky* Bertalan-portré a központ, de nagyon jók *Kukán Géza* Szmracsányi érseket és *Hódossy Gedeont* ábrázoló armásai, *Bosznay István* lírai hangulatban tartott tájképei, *Merész Gyula* bravuros technikával festett remek arcképe, *Szűle Péter* komoly tanulmánya és *Benckhardt Agoston* 30. számot viselő levegős plener kompozíciója, amely az egész tárlat egyik legjobb darabja. E teremben van *Z. Teleki* Marianne finom szoborportréja is.

A II. teremben két pompás *Katona* Nándor-kép, *Szlányi Lajos* téli tájképei, *Czencz* kis méretben sokkal előnyösebb és jobban együtt tartott kompozíciói, *Nádlér Róbert*, *Visky János*, *Horváth Béla*, *Benczur Ida* és *Háry Gyula* jó dolgai és ismét *Merész* és *Benckhardt* képei hívják fel magukra a figyelmet.

A szobrászok közül *Sződy Szilárd* és *Schrotta Frigyes* a legerősebbek.

A III. teremben *Zala György* és *Siklody Lőrinc* bronz, *Tolnay Ákos*, a nagy fejlődésben levő *Udvary Pál*, *Rottmann* és *Vigh* Bertalan képei a legjobbak, de a szobrászanyagból *Gosztonyi Alice* nagyon szép tanulmányfejét, *Betlen Gyula*, *Lux Elek*, *szamosi Soós Vilmos* és *Dankó József* tanulmányait, illetve portréit is ki kell emelni.

A IV. terem a szobrászoké. Itt állította ki *Siklody Lőrinc* Károly király emlékére készített hatalmas és lenyűgöző *Golgotháját* és *Somló Sári* „1919” című, tragikus erejében, térképésében és formaritmájában egyaránt kiváló kompozícióját. A sok jó munka között *Szücs Istvánt*, *Z. Teleki* Mariannét, *Szamossy Imrét*, *Martinelli Jenőt*, *Maugsch Gyulát*, *Poór Lilit*, *Rónay Kázmért*, *Csillag Istvánt*, *Kalotai-Kreipel Ottót* és *Nemes Györgyöt* kell mint szerzőket névszerint is megemlíteni.

Ebben a teremben helyezték el a tag-illetményként kisorsolásra kerülő képeket is.

Az V. teremben *Kövér Gyula*, *Kacziány Ödön*, *Burghardt József*, *Gulyás János*, *Kampis János*, *Bors Károly*, *Basilides Sándor*, *Edvi Illés Aladárné*, *Konek Ida*, *Istokovics Kálmán* és *M. Kisfaludy Mária* járnak az élen.

A VI. teremben *Merész Gyula*, *Müller Agosta*, *Kövér Gyula*, *Gy. Sándor József*, *Krusnyák Károly*, *Eölvédi-Gachal József* és *Nagy Vilmos* szerepelnek egy-egy reprezentatív képükkel.

A VII. teremben van *Márton Ferenc* egy kicsi, de erős kollektívja, *Zombory Lajos*, *Kacziány Ödön*, *Cs. Farkas Lőrinc*, *Mihalovits Mihály* és *Komáromi Kac*z Endréné javarészt impresszionisztikus friss tájképekkel szerepelnek.

A VIII. és IX. teremben is a tájképek vannak többségben: *Tury Gyula*, *M. Major Jenő*, *Juszkó Béla*, *Pállya Celesztin*, *Kézdí Kovács László* és *Szánthó Mária* mellett a fiatal és nagyon tehetséges *Nitz János*, *Hangulat* című képére hívjuk fel a figyelmet. Nagyon erős *Kemény Nándor Nyár* című tája, *Wagner Géza* balatoni pasztellje, *Komáromi Kac*z Endre képeit is az ismert értékek jellemzik.

A X. és XI. teremben *Darvassy István* lendületes vizpartja, *Förstner Denis* halásza, *Csóka István*, *Andrássy Géza* gróf poétikus *Tengerszem-e* és *Somogyi István* tehetséges portréja állítják meg a nézőt. Ezuttal is elismerést aratnak *K. Istvánffy Gabriella*, *Hádsy Olga*, *Konkoly Jenő*, *Biczó András*.

A XI. teremben mutatkozik be két finom tájképpel *Magdolna* főhercegnő először a tárlat közönségének.

A XII. teremben az építészeti tervek kerültek bemutatásra, sok szép terv, részben már valóság, részben remény a megvalósulás kevés kilátásával. A tervek közül különösen *Bierbauer Virgil* doirait, a rajzok közül *Luhnsdorf Károlyét* és *Teleky Évát* kell megdicsérni.